

PROF. DR HAB. INŻ. KAZIMIERZ SIKORSKI 1940-1998†

15 września 1998 roku zmarł nagle, w pełni sił twórczych, prof. dr hab. inż. Kazimierz Sikorski, wieloletni dziekan Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, organizator i kierownik Katedry Fotogrametrii i Teledetekcji.

Urodził się 25 listopada 1940 roku w Radziejowie Kujawskim i chociaż miejscowość tę opuścił jako siedmioletni chłopiec, przenosząc się wraz z rodziną na środkowe Pomorze, zawsze podkreślał swoje przywiązanie do ziemi kujawskiej. Szkołę podstawową ukończył we Włynkówku k. Słupska, a następnie, w 1958 roku - II Liceum Ogólnokształcące w Słupsku. W 1960 r., po dwóch latach pracy zawodowej, rozpoczął studia wyższe w ówczesnym Studium Geodezji Wyższej Szkoły Rolniczej, w Olsztynie. W 1962 r., jako wyróżniający się słuchacz Studium Geodezji, został skierowany na studia geodezyjne w Moskiewskim Instytucie Urządzeń Rolnych (obecnie Moskiewski Uniwersytet Urządzeń Rolnych). Specjalizował się tam w zakresie fotogrametrii, pod kierunkiem profesora W. Dejnego, którego zawsze wspominał bardzo ciepło. Studia w Moskwie ukończył w 1965 roku, uzyskując dyplom z wyróżnieniem. Po ukończeniu studiów wrócił do Olsztyna, by poświęcić się tutaj pracy naukowej i dydaktycznej. W ciągu 33 lat przeszedł wszystkie kolejne szczeble kariery zawodowej nauczyciela akademickiego, od asystenta stażysty do profesora zwyczajnego. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1988 roku, a na stanowisko profesora zwyczajnego został powołany przez Ministra Edukacji Narodowej w 1992 roku.

W działalności naukowej Profesora Sikorskiego można wyróżnić dwa wyraźne okresy. W pierwszym z nich - trwającym do przełomu lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych - zajmował się rozwijaniem teorii opracowywania wyników pomiarów geodezyjnych, a zwłaszcza teorii wyrównywania pomiarów skorelowanych. Zawdzięczamy Mu m. in. rozwinięcie metod oraz opracowanie nadzwyczaj efektywnych algorytmów sekwencyjnego wyrównywania wyników obserwacji. Metody te znajdują zastosowanie nie tylko w geodezji.

Wyniki badań z omawianego zakresu stanowiły podstawę do uzyskania w 1971 r. Stopnia naukowego doktora, a w 1980 r. - stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych. Oba te stopnie nadała Mu Rada Wydziału Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej. Promotorem pracy doktorskiej był prof. Czesław Kamela - Doctor Honoris Causa Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie.

Prace prof. Sikorskiego z zakresu teorii opracowywania wyników obserwacji były prezentowane między innymi w czasie Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowej Unii Geodezji i Geofizyki w Grenoble. Były one też licznie cytowane. O międzynarodowym uznaniu wyników badań Profesora świadczy fakt powołania Go, w 1976 r., w skład Specjalnej Grupy Studiów Międzynarodowej Asocjacji Geodezji. Grupa ta zajmowała się problematyką wyrównywania wielkich sieci geodezyjnych i badania prof. Sikorskiego dokładnie mieściły się w nurcie zainteresowań tego międzynarodowego gremium uczonych.

Po 1980 r., tj. po uzyskaniu statusu samodzielnego pracownika nauki, zarówno w badaniach Profesora, a także członków utworzonego przezeń zespołu, zaczęła dominować problematyka fotogrametrii i teledetekcji. Rozwinięte zostały zwłaszcza metody cyfrowego opracowywania zdjęć lotniczych i satelitarnych. Pod kierunkiem Profesora zostały zrealizowane cztery duże projekty badawcze, ukierunkowane na zastosowanie fotogrametrii i teledetekcji w rolnictwie i ochronie środowiska. W realizacji jednego z nich pt. "Zintegrowany cyfrowy system tworzenia map tematycznych dla celów rolnictwa i ochrony środowiska", finansowanego przez Komitet Badań Naukowych, uczestniczyli fotogrametryści z Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, a także ich Koledzy z Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Akademii Rolniczej w Krakowie oraz z Krakowskiego Oddziału Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Dorobek naukowy prof. Sikorskiego wyraża się liczbą ponad 100 publikacji. Pod jego kierunkiem wykonano pięć rozpraw doktorskich z zakresu fotogrametrii i teledetekcji.

Jako bliski jego współpracownik mogę stwierdzić, że prof. Sikorski niezwykle odpowiedzialnie traktował swoje obowiązki dydaktyczne. Stawiał wysokie wymagania słuchaczom, ale był też wymagający w stosunku do siebie. W pierwszym okresie pracy w Studium Geodezji, a następnie na Wydziale Geodezji i Urzędzeń Rolnych prowadził ćwiczenia i wykłady z geodezji i rachunku wyrównawczego, a także ćwiczenia z geodezji wyższej i kartografii matematycznej. W drugim okresie, trwającym do ostatnich dni życia, poświęcił się wyłącznie dydaktyce fotogrametrii i teledetekcji. Jest współautorem trzykrotnie wznawianego skryptu akademickiego z rachunku wyrównawczego. W ostatnich latach życia, najczęściej w czasie dni wolnych do pracy, można było zastać Go w gabinecie, pogrążonego w pracy nad konspektami wykładów z fotogrametrii. Konspekty te z roku na rok uaktualniał, tak by słuchacze zawsze mieli dostęp do najnowszej wiedzy, najczęściej rozproszonej po licznych, trudno dostępnych, wydawnictwach. Praca ta sprawiała Mu wiele satysfakcji.

Profesor Sikorski był nie tylko znakomitym nauczycielem akademickim, lecz także wychowawcą. Opiekował się grupami studenckimi, latami studiów, Studenckim Kołem Naukowym Fotogrametrów. Był dumny, kiedy Jego podopieczni uzyskiwali sukcesy na uczelnianych i ogólnopolskich zjazdach kół naukowych. Chętnie brał udział w organizowanych przez studentów imprezach kulturalnych, sportowych i turystycznych.

Złotymi zgłoszkami w historii Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej i całej olsztyńskiej Uczelni zapisze się dekada lat osiemdziesiątych, kiedy to prof. Sikorski, przez trzy kolejne kadencje pełnił funkcję dziekana. W okresie tym nastąpił znakomity rozwój kadry Wydziału. Ponad 50 osób uzyskało awanse naukowe, zdobywając stopnie doktora, doktora habilitowanego i tytuły profesora. Umocniła się współpraca Wydziału z zagranicznymi

placówkami naukowymi Bułgarii, Holandii, Włoch. Zaowocowało to uzyskaniem przez Wydział, w 1989 r., uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Innym, nie mniej ważnym wkładem prof. Sikorskiego w rozwój Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej jest zorganizowanie od podstaw i kierowanie, w latach 1995-1998, Katedrą Fotogrametrii i Teledetekcji. Mimo krótkiego okresu funkcjonowania, placówka ta zdołała utrwalić swoją pozycję w kraju i nawiązać kontakty międzynarodowe.

Działalność organizacyjna prof. Sikorskiego nie ograniczała się do Wydziału Geodezji i do olsztyńskiej Uczelni. Brał aktywny udział w pracach Komitetu Geodezji PAN, którego był członkiem oraz w pracach sekcji tego Komitetu. Był aktywnym działaczem Stowarzyszenia Geodetów Polskich. Brał udział, jako juror, w organizowanych przez SGP ogólnopolskich konkursach wiedzy geodezyjnej i kartograficznej. Nawiązał ścisłą współpracę naukową i dydaktyczną z Wydziałem Nawigacji Morskiej i Uzbrojenia Okrętowego Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. Uczelnia ta stała się drugim miejscem jego zatrudnienia.

Życiową pasją prof. Sikorskiego był sport. W latach szkolnych i studenckich uprawiał lekką atletykę, później przyszła kolej na inne dyscypliny sportowe. Był aktywnym działaczem sportowym; członkiem zarządu, wiceprezesem i prezesem olsztyńskiego AZS. W ostatnim okresie swojego życia z wielkim oddaniem zaangażował się w modernizację obiektów sportowych, a przede wszystkim stadionu lekkoatletycznego. Otwarcie tego pięknego, nowoczesnego stadionu, stanowiącego chlubę Osiedla Akademickiego Kortowo i miasta Olsztyna, nastąpiło na kilka dni przed śmiercią Profesora. Senat Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, w uznaniu Jego zasług przy budowie tego obiektu, postanowił nadać stadionowi imię Profesora Kazimierza Sikorskiego.

Cześć Jego Pamięci!

Włodzimierz Baran